

Hruscsov beszédének külföldi sajtóvisszhangja

A világsajtó változatlanul élénken kommentálja Hruscsovnek a Legfelső Tanács jubileumi ülésén elmondott beszédét.

BONN

A DPA közlése szerint „szocialdemokrata vezető körökben helyeselték” az új szovjet javaslatot. Véleményük szerint „a mai komoly nemzetközi politikai helyzetben minden lehetőséget meg kell kísérlni, hogy a Nyugat és a Kelet vezető politikusaik tárgyalásai útján megszüntessék a nemzetközi feszültséget.”

Hruscsov javaslata a német párt vezetőségében is kedvező visszhangra talált.

A Die Welt című nyugat-német lap a szovjet javaslat elfogadása mellett foglal állást.

DELHI

Az indiai sajtó nagybetűs címekkel közölte Hruscsov beszédének részletes ismertetését.

A Hindustan Times és az Indian Express egybehangzóan megállapítja: „Az együttélés a szovjet politika alapköve”. Hruscsov magas szintű tárgyalásokat javasolt Nyugat és Kelet között — cím alatt közli beszámolóját a Times Of India.

Az Amrita Bazar Patrika hangsúlyozza Hruscsov beszédének azt a részét, amely szerint a szovjet nép nem intézett támadást senki ellen és a jövőben sem támad meg senkit, hacsak az imperialista hatalmak meg nem támadják a Szovjetuniót.

PRÁGA

A Rudé Právó vezércikkben foglalkozott N. Sz. Hruscsovval.

csónak a Szovjetunió Legfelső Tanácsában elmondott beszédével. A lap a többi között ezeket írja:

Hruscsov szavaiból kitűnik, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártja a kommunizmus legfőbb nemzetközi feladatának a szocialista országok és a munkáosztály forradalmi pártjai egységének megszilárdítását tekinti. A mi népünk is döntő jelentőségűnek tartja ezt a feladatot. Saját tapasztalataink meggyőzték arról, hogy a szocialista országok és a forradalmi pártok nemzetközi egysége mennyire megerősítette a szocializmust hazánkban. Hiszen nyugati „jóakaróink” nemegyszer ajánlották nekünk a „nemzeti kommunizmust” és nemegyszer igyekeztek bennünket különböző revíziós utakra téríteni. Nemegyszer kísérelték meg bebizonyítani, hogy hűséges ragaszkodásunk a Szovjetunióval és a többi népi demokratikus országgal fennálló testvéri szövetségünkhöz állítólag káros számunkra. De mindannyiszor hiába kopogtattak ajtónkon, nem értek el eredményt. A mi kommunista pártunk éppen ellenkezőleg még inkább megerősítette népünkben a proletár nemzetköziség eszméjét, elmélyítette baráti kapcsolatainkat a Szovjetunióval és a többi szocialista országgal, s mindig hűségesen teljesítette internacionalista kötelezettségeit, s ezért léphet ma a nép elé olyan feladattal, mint a szocializmus építésének befejezése. Abba a korszakba lépünk, amikor lefektetjük azt az alapot, amelyből gyorsan és gazdagon sarjad majd ki a kommunista társadalom.

A szovjet kormányküldöttség látogatásai

A szovjet kormányküldöttség, — P. T. Komarov, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Nemzetiségi Tanácsának elnökhelyettese, a Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának pótagja, a küldöttség vezetője, valamint a küldöttség tagjai meglátogatták a XVII. kerületi Dózsa Termelőszövetkezetet. A látogatáson jelent volt Olt Károly, az Elnöki Tanács tagja, a forradalmi munkás-paraszt kormány titkárságának vezetője, Szigeti József, a művelődésiügyi miniszter első helyettese, Keresztes Mihály, földművelésügyi miniszterhelyettes, Csatorday Károly, a külügyminisztérium protokollosztályának vezetője.

A vendégeket piros nyakendős úttörők virágcsokrokkal köszöntötték, majd Fodor András, a Dózsa Termelőszövetkezet elnöke ismertette a Dózsa Termelőszövetkezet megalakulásának és fennállásának történetét.

Ezután P. T. Komarov, a küldöttség vezetője monddott beszédet, majd poharat ürtetett a termelőszövetkezet tagjainak további boldogulására.

T. I. Arhipova, a kurszki területi pártbizottság titkára, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének tagja, a szovjet mezőgazdasági dolgozók és asszonyok forró üdvözlését tolmácsolta, majd arról szólott, hogy náluk a kolhozok harminc éves fennállása bebizonyította: a közös gazdálkodás az egyedüli helyes és járható út.

Ezután Özvegy Király Istvánné, a Dózsa Tsz zöldség-termesztési brigádjának tagja köszöntötte a vendégeket, majd Sz. V. Morozov, a rjazani terület Kalinyin kolhozának elnöke beszélt a szovjet kolhozparasztok életéről. Melján Mihálynak, a termelőszövetkezet párttitkárnak felszólalása után a vendégek meglelték a gazdaságot.

Ilja Markin, szovjet író és A. P. Popovicsenko szovjet újságíró — a Fejér megyei

Érdekességek

A NAGYVILÁGBÓL

AZ AMERIKAI AK ERŐLKÜDESE

Mint az AFP jelenti, az amerikai hadsereg pénteken azt az utasítást kapta a hadügyminisztériumtól, hogy a Jupiter—C ballasztikus lövedék módosított változatát alkalmazza mesterséges hold ki-röpítéséhez.

A Pentagonban kijelentik, hogy ez az utasítás nem érinti az amerikai haditengerészet „Vanguard-tervét”. A hadügyminisztérium elgondolása szerint a Jupiter—C felhasználásának az a célja, hogy megkönnyítse a tengerészeti erők tudósainak és technikusainak munkáját.

Erről az amerikai erőlködésről szól a L'Humanité vezércikke is, mely Eisenhower televíziós beszédével foglalkozik.

A vezércikk rámutat arra, hogy Eisenhower kijelölt maga mellé egy diktátort, vagy „cárt” az interkontinentális lövedékek előállítására. Ezeket az elnevezéseket a sajtó adta az elnök új megbízottjának. Ugyanakkor a becsületesen gondolkodó amerikaiak nem mulasztják el hangsúlyozni, hogy ha az Egyesült Államoknak most már van is „cárja”, még mindig nincs mesterséges holdja, az oroszok pedig éppen azért, mert megszádlultak cáruktól, immár két szputnyikot bocsátottak fel...

FESTMÉNYHAMISÍTÓK

A francia rendőrség nagy-szabású festményhamisításnak jött a nyomára. Észak-amerikai rendeltetéssel 12 festményt adtak fel Párizsban. A vámvivatalban megvizsgálva a képeket, megállapították, hogy a Renoir, Gauguin, Utrillo, Daumier és Cézanne aláírásokkal ellátott képek egytől egyig hamisítványok. A rendőrség letartóztatta Van Nijnatten holland képerkeskedőt, aki a képszállítványt az amerikai Texasban kívánta értékesíteni. A rendőrség keresi a hamisítványok készítőit is.

HITLER ÉS RÖKK MARIKA

Egy szöke amerikai nő „le Hitlerrel” kiáltással Rökk Marikához hajította poharát, midőn az először lépett fel egy elegáns athéni klubban. A pohár azonban célt té-

vesztett és a zenekarban kötött ki. Rökk Mrika, amikor lelépett a dobogóról, a Reuter tudósítójának kijelentette: „Ez az eset nagyon megrázott, nincs kedvem énekelni”. Az amerikai nő a lokál dühös igazgatója kivette.

KANADÁBAN NŐ A MUNKANÉLKÜLISÉG

A Kanadai Hírszolgálati Iroda idézi „egy illetékes kormánytisztviselőnek” azt a kijelentését, hogy véleménye szerint a munkanélküliek száma Kanadában e télen eléri a hétszázötvenezeret, vagyis több ember lesz munka nélkül, mint bármelyik évben a második világháború vége óta.

A lottó nyereseményjegyzéke

A 36. játékhefte beérkezett 2 271 718 lottószelvény. A nyertes szelvények között felosztásra kerül 3 407 577 forint. Öt találatos szelvény nem volt. Négy találatot tizenhat szelvényen értek el, nyereségösszeg egyenként 106 486 25 forint. A háromtalálatos szelvények darabszáma 1408, nyereségösszeg egyenként 605 forint. Két találatot 44 837 fogadó ért el, a két-találatos szelvényre tizenkilenc forint nyeresemény jut.

Noé bárkájának töredékei Párizsban

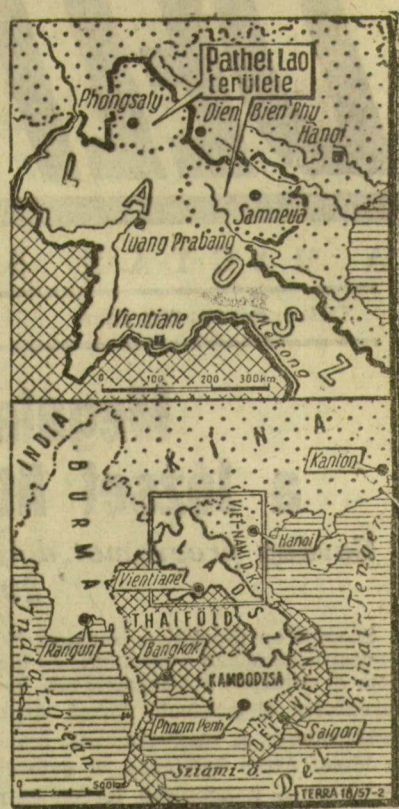
Párizsban, az egykori királyi palotában Noé bárkájának három állítólagos darabját állította ki Fernand Navarra kutató, aki a tölgyfa-darabokat az Ararat-hegy oldalán találta, 4250 méter magasságban. A madridi erdészeti intézet szakértőjének véleménye szerint az állítólagos bárka-részletek ötezer évesek; a Bordeaux-i egyetem egyik professzora már óvatosabban kijelentette, hogy a fadarabok „rendkívül régiek”.

Fernand Navarra elmondta, hogy közel-keleti katonai szolgálata idején egy örmény szerzetestől tudta meg a „bárka” lelőhelyét. Tizenöt év munkája és három Ararat-expedícióba került, hogy a 15 kilót kitevő fadarabokat Franciaországba hozza. (A „Combat”-ból)

Laosz és Pathet Lao egyesülése

A Hátsó Indiai-félsziget középső részén helyezkedik el Laosz királysága, melü 1945-ig Francia Indokína része volt. Területe 237 000 négyzetkilométer, lakosainak száma 1,4 millió fő.

A második világháború után Laosz két északi tartományra, Phongsaly és Samneua, Pathet Lao néven népi demokratikus államformát választott és több évig harcban állt a franciaik által támogatott laoszi királyi hadsereggel. Az 1955. évi genfi egyezmény értelmében Laosz és Pathet Lao kormányainak demokratikus alapon újraegyesülniök kellett. Azonban hosszas huzavona után csak ez év november elején írták alá az egyeztetésről szóló egyezményt. Az újraegyesítés azért is jelentős, mert ezzel Laosz a szomszédos Kambodzsával együtt semleges foylosót alkothat, mely Dél-Ki-

nától a Számi-öbölhöz nyúlik. Rajzunkon a keresztvonal között terület az agresszív SEATO-tömbhöz tartozó és az amerikai szövetségben álló Dél-Vietnamtól a Számi-öbölhöz nyúlik. A pontozott terület: ázsiai népi demokráciák. A fehér területek: pozitív semlegességi politikát folytató egyéb ázsiai országok.

Jugoszláv szakszervezeti küldöttség érkezett Szegedre

A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsa meghívására egy szabadkai szakszervezeti delegáció érkezett tegnap, szombaton Szegedre. A delegáció tiszteletére a Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának elnöksége délután 4 órakor fogadást rendezett. A küldöttség tagjai a városban tett rövid séta után a Szegedi Nemzeti Színházban megtekintették Tolsztoj: Élő holttest című drámáját. A szabadkai szakszervezeti küldöttség itt-tartózkodása alatt megtekinté a városunk egyes üzemeit, intézményeit, majd ellátogat Csongrád megye több városába, inari és mezőgazdasági üzemébe, kulturális intézményeibe.

A VILÁG LEGMAGASABB AUTÓÚTJA

A Kínai Népköztársaságban 19 havi építómunka után átadták a forgalomnak a világ legmagasabban fekvő autótúját. Az út, amely Szinkiang délnyugati részét és Tibet nyugati részét köti össze, 1179 kilométer hosszú és jobbára több mint 4000 méterrel a tengerszint felett halad. Az autótú legmagasabb pontja 5500 méter magasan van.

FELFÚJHATÓ HÁZ

Dél-Wallésben hozzáálltak a felfújható házak gyártásához. Tulajdonképpen nagy állványokról van szó, amelyek kifeszítése gumicsövek bonyolult rendszerével történik. A gumicsöveket felfújják és így megfelelő szilárdságot kap a szerkezet. A ház hossza 9 méter, szélessége 6 méter, magassága 2,7 méter. A ház ablakai rugalmas organikus üvegből készülnek, az ajtók tolószervezettel működnek.

Ahonnán távcsővel vizsgálgatta az eget a Nagyságos Fejedelem

— Sárospataki képeslap —

Móricz Zsigmond 18 évvel ezelőtt Sárospatakon járt, „eltűnt ifjúsága kacagó porában”, hogy visszaidézzé diáknapijait. A Szegedi Vasútforgalmi Technikum magyar szakiskolájának 29 diákja is végigbarangolta nemrégiben Sárospatakot, hogy megnézzé azt az ősi kollégiumot, ahol Csokonai jogászokodott, ahol Kossuth Lajos tanult, s ahol Móricz Zsigmond bácsi diákorában három tantárgyból bizony megbukott...

A sárospataki kollégium épületei már az első pillanatra fenséges látványt nyújtanak. Hát még ha megismerjük annak a 426 esztendőnek a történetét?

A Szegedi Vasútforgalmi Technikum tanulóit nem fogadták a híres pataki diákok: az influenza járvány miatt néhány napig szünetelt az iskolai tanítás. De Hegyi József, a Rákóczi gimnázium tudós tanára szíves előzékenységgel mégis végigkalkauzolta őket az iskolában. A „nagy porta” árkádjai alatt áll Comenius domborműve is. A cseh nép fia négy esztendőig (1650—1654) tanított Patakon, s aki 1650-ben, sárospataki székhelyű beszédében a többi között ezeket mondotta: „A Bodrog, e kellemes folyó a halaknak, a szomszédos hegyek a nemes bornak, a környező mezők a gabonának és nyájának, az erdők és bokrok a vadaknak roppant bőségét ontják. Reméljük, hogy itt a muzsáknak is kellermé székelyük lesz.”

Comenius bizakodása nem lett hiábavaló, mert a „muzsafiak” serege valóban birtokba vette a „bodrogparti Athént”. Csak néhányat említke a legjelesebbek közül: Gyöngyösi István, Kazinczi Ferenc, Csokonai Vitéz Mihály, Fáy András, Erdélyi János, Tompa Mihály, Szemere Bertalan, Kossuth Lajos, Gárdonyi Géza, Móricz Zsigmond...

A sárospataki kollégium azonban nemcsak az itt tanult jeles férfiakról híres, hanem arról a sajátos diákéletéről is, amely itt alakult ki az elmúlt évszázadok folyamán. Az I. Rákóczi György rendeletére 1821-ben összeállított kollégiumi törvénykönyvből és a későbbi idők rendelkezéseiből azt láthatjuk, hogy valóságos kis köztársaságban éltek régen a pataki diákok.

Övék volt az egész iskola, de rájuk nehezedt annak sok-sok gondja is. És milyen ügyesek, frissek, talpraesettek voltak mindig a pataki diákok, bizonyítványa a régi időkben használt szólás-mondás is: „Ettünk, megyünk, mint a pataki diákok”.

A kollégium énekkarának is nagy szerep jutott a pataki diákéletben. Bár hivatalosan „csak” 1782-ben alakult szervezetté, valójában azonban élete egyidős a kollégium történetével. Nehéz időben dalaival lelkesített, buzdított, ápolta a hazaszeretet tüzeit, ha pedig fényre derült a haza orcaja, együtt örült az örvendökkel.

Az énekkar tagjai a kollégiumi életben bizonyos kiváltságokat is élveztek. Így például a szokásos iskolai borosztáskor kétszer annyi bort és gyertyapénzt kaptak, mint mások. Tisztségeiknek megfelelően különféle fakupák voltak, amelyeket bizonyos ünnepeken fennük kellett ültetniök. A basszusok például egy literes volt. Kedves alkalom adódott a fakupák használatára akkor is, amikor 1847 júliusában váratlan vendége érkezett a kollégiumnak: Petőfi Sándor. Menyasszonyához, Szendrey Júliához utaztában egy éjszakát Patakon töltött, s az énekkar tagjai „egy deákos, vidám estélyt” rendeztek a nagy költő tiszteletére. Magas volt már a hangulat, amikor a költő kezébe véve az eléje tett tülköpoharat, az énekkarra köszöntötte ezekkel a szavakkal: „Most e tülök kezében van, néhány nap múlva talán itt lesz — s a tülkök szarvont homlokához illesztette, majd így folytatta: — Kiiszmom e poharat, hogy részeg legyek, s felejtsem el, hogy szabadságotam két szép szemért feláldoztam. Ti pedig jó vidám férfiak, amikor e pohárból isztok, emlékezzetek rá, hogy Petőfi ivott belőle...”

A másik nevezetes épülete Pataknak a Rákóczi-vár. A hatalmas, épségben maradt vár, berendezett szobáival nemcsak hazánkban, hanem talán egész Közép-Európában legértékesebb műemléke! A sárospataki vár az okleveles történelmi adatok szerint a tatárjárás után

keletkezett s a korszak hadiépítkezésének páratlan emléke. A mohácsi csata után Perényi Péter koronáor veszi birtokába a várat, s olasz katonai mérnökökkel hozzáát a vár megerősítéséhez. Ebben a várbán folynak le 1537-ben Ferdinánd és János király között a békétárgyalások, itt tartotta esküvőjét Balassi Bálint költő Dobó Krisztinával. Ebben a várbán fogadta Bocskai a török szultán követét, aki fejedelmé történet megválasztásának megerősítését hozta. 1616-ban I. Rákóczi György kapja meg a várat Lórántffy Zsuzsánna kezével együtt. Ebben a várbán volt I. Rákóczi Ferenc és Zrínyi Ilona díszes esküvője is. Itt töltötte gyermekéveit és ifjúkorát II. Rákóczi Ferenc. A fejedelem 1708 novemberében ide hívja össze az országgyűlést, itt esketi fel a fejedelelem a Nemes Ifjak századát, ide hívja a szenátust ülése és itt hallgatja a kollégium tudós matematika-professzorát, Simándit, miközben arra is van ideje, hogy nagy mészalátó jával nyári éjszakákon, a vár ablakából a csillagos éj rejtelmét vizsgálja... A vár piacán végezték ki Bezeredy Istvánt, a „magyar Herkulest”, aki kivégzése előtt azt kérte, hogy a hóhérr hátulról sújtsón rá, hanem előlről, hiszen ő egész életében bátran szembe mert nézni a halállal.

Láttuk az egyik sarokszobában, fent a mennyezeten azt a stilizált domborművű rózsát is, mely alatt a Wesselényi-féle összeesküvés találgatásai lezajlottak. Ma is ott áll az asztal, amelyen megírták titkos leveleiket, s úgy keltezték, hogy „ dátum is Sub Rosa...” Akármerre megyünk a várbán, minden szoba, minden kő a magyar múlttól beszél, s a történelem levegője belemarkol a látogató szívébe...

Ma a vár egyik újjabbkori szárnya az Alkotók Otthona. Legjobb festőink, szobrászaink, zeneszerzőink kapnak itt hosszabb-rövidebb időre elhelyezést, hogy minden gondtól mentesen, csak művészei alkotásaikkal foglalkozhassanak.